

Dursunoğlu Ali

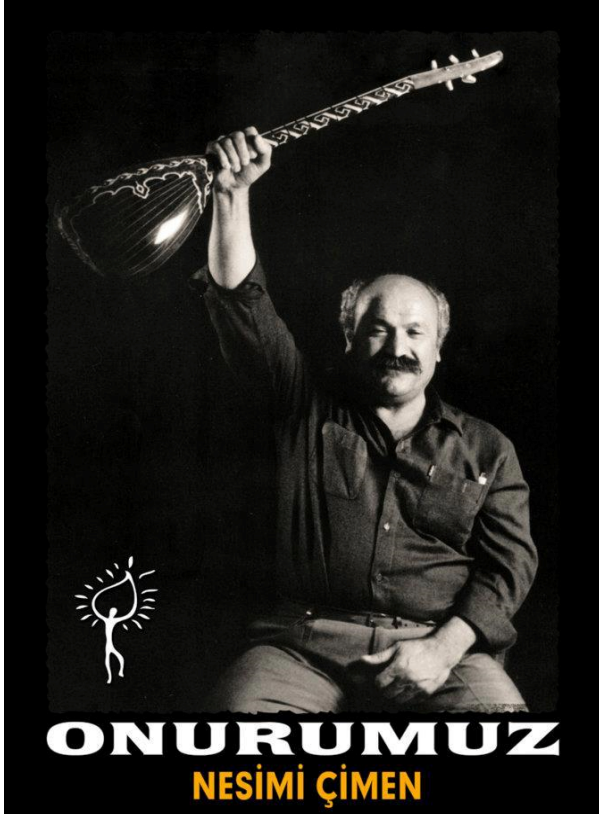
HALK OZANLIĞI VE HALKIN OZANLIĞI II

Ali Turalı

NEDEN YUH?

Büyük usta Âşık Nesimi Çimen, Sivas'ta yanmadan önce halkın karşısına çıktığında, şöyle diyordu."Halk ozanı, halkı hiç bir zaman eğlendirmez. Halk ozanı, halkı düşündürür, eğer düşünebiliyorsa bu halk... Ben burada size salt türkü söylemiyorum. Ben size mesaj veriyorum, mesajımı dinleyin" * diyordu.

İşte ben Nesimi Çimen'e ve onun gibilere ozan derim. Halkı uyandırmayan, halkına mesaj vermeyen ozana da ozan mı derim... Çünkü halk ozanı, halkı ile iç içe yaşayandır. Yani düzene kulluk etmeyendir. Düzene yaltaklık edene, düzene boyun eğene ve sözcülüğünü yapan ozana da ozan mı derim. Yeri gelmişken aktarmakta yarar var. Üstat Nesimi Çimen şöyle diyordu: "Her düzen, halkla halkın ozanı arasına duvar koyar. çünkü halk ozanı düzenin ihanetini, zulmünü, açığını söyler. **

Üstadın yukarıda söylediği ne kadar doğru ve yerinde bir tanım, ama bu tanıma uyan, yada böyle kendini hisseden kaç tane ozan var. Kaç tane ozan kendini bu tanımlamanın içine koyabilir. Bende tam bu noktada, kendini bu tanımın dışında gören ozanlara halkın ozanı mı derim. Halkı ile ozanı arasına duvar ören, onları bir birinden koparmaya çalışan düzene başkaldırıp sesini yükseltmeyen ozanlara ozan mı derim. Ve diyorum ki, yaşadığı topraklar üstünde gelişen toplumsal olaylara kulağını tıkayıp, halkına kulak vermeyen, düzenden yana tavrını koyana ozan mı denir. Maraş'lara, Çorum'lara, Kızıldere'lere, Gazilere, Sivas'lara ve ölüm oruçlarına kulağını tıkayan, tavrını koymayan, başını kaldırmayanlara ozan mı denir. Bu toplumsal olaylara duyarlılık gösterip karşı koymayan ozanlara bu sıfatı kim verir. Halkına sırtını dönerek, halk ozanırım diyene bu sıfat yakışır mı? diyorum. Bunca zulme, kıyıma, vahşete,

haksızlığa karşı yinede düzenle barışık yaşayan, onların sözcülüğünü yapan ozanlara, ozan demek doğru olur mu?

" Ben yönetenlerin horladığı, ama halkının bağına bastığı ozana ozan derim." *** Yukarıda alıntısını verdiğim Aşık Mahsuni ozanın tanımını şöyle yapıyor. " Halk ozanı, halkın dertleriyle haşır neşir olan, sorunlarını, isteklerini, duygu ve düşünce sevilerini kısa ve öz sözlerle anlatandır. ***** Ustanın yukarıda yapmış olduğu tanımı açarsak, halkın dertleriyle haşır neşir olan diyor. Peki, öyleyse geçmişte ve günümüzde 3-5 ozandan başka kim bu tanıma uyuyor. Yâda kim halkın arasına inip duygu ve düşüncelerine tercüman olup ona yol gösterip öncülük ediyor.

Bir TV kanalında, kendine halk ozanım diyen birisi, eline sazi alanı, ya da biraz sesi güzel olanı ozan diye programa çıkartıyor. Buda yetmez gibi gelenek diye bunlarla atışıyor veya atıştırıyor. Bu atışma esnasında söylenen sözlerin hangisi yukarıda yapılan tanımlamaya uyuyor. Yada edebi değer taşıyor, halkın sorunlarına aydınlatıcı ışık tutuyor. Bu kendine ozanım diyen şahıslar, hiç bir toplumsal olaya tek satır söz söylemezken, (Sivas olayları, gazi olayları, ölüm oruçları) yine bu kanal aracılığıyla devlete, gericiğe methiyeler düzmeyi de kendilerine görev sayıyorlar. Buda yetmez gibi TV kanalının sahibini de göklere çıkarmayı unutmuyorlar. Ve bu kadar halktan kopuk, halka dair bir çift sözleri olmayanlar, çıkıyorlar halk ozanınız diyorlar. Halk ozanı, halkı için var olandır, yönetenler ve sermayederler için değil. H alk ozanı, halkı için tüm zorluğu göğüsleyendir, sonunda ipte olsa(Pirsultan Misali)

Bu tanımını saydığım ozanlar, halkın yanında olup halkına öncülük eden ozanları anarşistlikle suçlarken, büyük Usta Mahsuni de bu cezalar bana şereftir diyor. Doğru olanı da budur. Kendine halkın ozanım, onun gözüyüm, kulağıyım diyorsan, o kutsal saydığı halk için yeri geldiğinde ceza çekmeyi bilmelidir ve bunu da Mahsuni gibi şeref saymalıdır. Bir kere kendine halk ozanım diyenlerde, "Pir Sultan'lar, Kör Oğlu'lar, Seyraniler,"***** günümüzde de, İhsani'ler, Mahsuni'ler, Şah Turna'lar vb. gibi çağlar ötesine uzanabilmek için halkın ve onun çıkarlarını savunanların yanında olmak zorundadırlar.

Kısacası Halk ozanlığı öyle kolay yutulur lokma değildir. Yani halk ozanım derken, asılmayı da göze alacaksın, yüzülmeyi de. Bunları göze almadan kendine halk ozanım, insanım diyenlere yuh olsun, yuh olsun.

Komünist Ozan

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

* Ateşte Semaha Durmak /Ali Yıldırım

** A.g.e.

*** Anadolu'yu kucaklayan ozan Mahsuni Şerif /A. İhsan Aktaş

**** A.g.e.

***** Halk şiirinde gerçekçilik / Rıza Zelyut